

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV PROVASI SORULARI

(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 9. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN

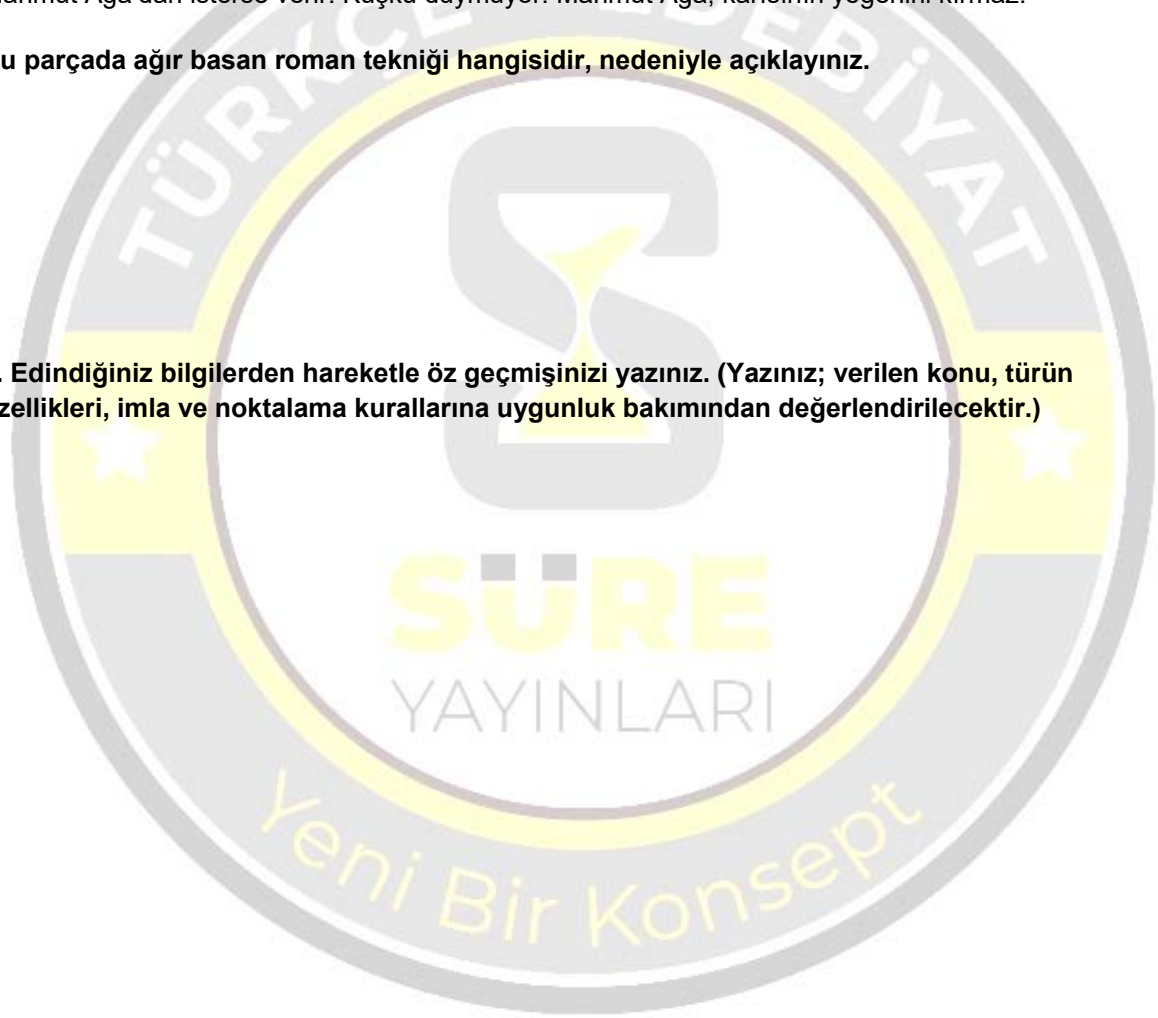
SENARYO 2'YE GÖRE DÜZENLENMİŞTİR.)

1. Aşağıda Ayla Kutlu'nun *Bir Göçmen Kuştu* O adlı romanından bir parça verilmiştir.

Gülhayat, teyzesinin son gününe kadar onun her hizmetini gören Hatice kalfanın oğlu Muttalip'i seviyor. Muttalip, ahırın horantasından olup atlara bakıyor. Ara sıra konuşuyorlar. Göz göze gelmeye çalışıyor, gelince uzun uzun bakışıyorlar. O sıra Emir Bey'le evleneceği, çeyiz hazırlığına ve evin düzenlenmesine başlandığı haber veriliyor kendisine. Gülhayat, yanlışlık olduğunu düşünüyor. Kimse konuşmadı, fikrin nedir diye sormadı, olmaz bu, diyor. Ama kendi kendine. Muttalip'le konuşmalı. Mahmut Ağa'dan isterse verir. Kuşku duymuyor. Mahmut Ağa, karısının yeğenini kırmaz.

Bu parçada ağır basan roman tekniği hangisidir, nedeniyle açıklayınız.

2. Edindiğiniz bilgilerden hareketle öz geçmişinizi yazınız. (Yazınız; verilen konu, türün özellikleri, imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

3. Aşağıda Haldun Taner'in *Keşanlı Ali Destanı* tiyatrosundan bir bölüm verilmiştir.

ZİLHA: (*Hiç istifini bozmadan*) Ne o? İt baytarı gibi ne dolanıyon orda?

ALİ: Hiç, uykum kaçmıştı da biraz. (*Bir manda böğürtüsü.*)

ZİLHA: İyi ya, dolan bakalım. (*Kedi miyavlaması.*)

ALİ: (*Kızgın durur, sahne önüne gelir, seyircilere*) İçim yanıyor be. Zilha'ya açılacağım. Burda manevi laflar söylenecek. Böyle tıs olur mu? (...) Nutkum büsbütün tutuluyor. (*Kulise*) Hani ağustos böcekleri, hani bülbül sesi? Şöyle tatlı bir dem çektir bir yol, alırım paçanı aşağı. (*Bülbül sesi.*) (*Orkestra*) Sen de içli bir zurna taksimi döktür arkadaşım. (*Dediği yapılır.*) (*Işık kulübesine*) Mavi ışık ver babalık. Ay maytabı. (*Mavi ışık*) Ha şöyle...

ZİLHA: (*Miyavlayan kedi yavrusunu eğilip alarak ve okşayarak*) Gel pisi pisi. Gel çocuğum, gel bana sen...

ALİ: (*Aşırı duygulu bir sesle*) Geldiğimden beri uyku girmiyor gözüme...

ZİLHA: (*Kedi ile oynayarak*) Ne oldum delisi oldun, ondandır.

ALİ: Zilha, benlen böyle konuşma.

Bu parçada kahramanın yaşadığı çatışmayı yazarak açıklayınız.

4. Bursalıdır. Vezirlerin bilginlerinden, şairlerin bilgililerindendir. Halk arasında Veliyüddin oğlu sanıyla tanınmış, özellikle de yüce bir soyla övülmüştür. Babaları merhum Sultan Murat'a kazasker oldu. Kendisi de Sultan Mehmet'in hocası iken eşsiz bir şanla vezir olup yüksek iltifatlarına mazhar düşmüşlerdir. Söz nazmı cevherinde mahir bir usta, bilim ve şiir meselelerinde hâkim biri idi. Nükte dolu beyitleri söz ve mana bakımından son derece sağlam, kaside konusunda herkesin oy birliği ile hakkını teslim ettiği biri idi. Hatta Osmanlı aydınları bu Farsça beyti, Osmanlı şairlerinin ileri gelenleri hakkında şu şekilde değiştirip okurlar:

"Şiirde Âhî'nin yakıcılığı, Ahmed Paşa'nın sözleri,
Kemal'in hayalleri ile Necati'nin nazikliği ön plandadır."

Bu metinde geçen "Söz nazmı cevherinde mahir bir usta, bilim ve şiir meselelerinde hâkim biri idi. Nükte dolu beyitleri söz ve mana bakımından son derece sağlam, kaside konusunda herkesin oy birliği ile hakkını teslim ettiği biri idi." **okuyucuda nasıl bir izlenim uyandırmayı amaçlamaktadır?**

5. Aşağıda verilen eserlerin karşılıklarına sanatçıları yazınız.

Şikâyetname:

Ziya'ya Mektuplar:

Kardeş Mektupları:

6. Sinemadan çıkmadan yağmur başlamış. Ne yapacağım? Kötü sözler sarf ettim. Canım bir yürümek istiyor. Şoförün biri: "Atikali, Atikali!" diye bağırdı. Gider miyim Atikali'ye gecenin bu saatinde, giderim. Atladım şoförün yanına. Dere tepe düz gittik.

Bu parçadaki fiilleri bulup fiillerin cümledeki işlevini belirleyiniz.

7. "Hayata başladığımızda herbirimize bir blok mermer verilir. Onun yanında heykel yaparken kullanılan aletlerde verilir. Onu ya el değmemiş durumda arkamızda sürükleriz ya çakıl gibi parçalara ayırırız yada görkemli bir biçime sokarız." Bu sözler, *martı* kitabının yazarı Richard Bach'a ait. Yazarın görüşlerine ben de tam olarak katılıyorum ve bize bahş edilen bu hayat ta görkemli bir eser bırakabilmek için çaba sarfediyorum.

Bu parçada geçen yazım yanlışlarını bularak doğrusunu aşağıdaki boşluğa yazınız.

8. Barışı tüm dünyaya nasıl hâkim kılabiliriz () Cevabı basit () Dostluğu () kardeşliği ve beraberliği insanlara aşılıyarak bunu başarabiliriz ()

Bu parçada ayrıca belirtilen yerlere sırasıyla noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

**9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV PROVASI SORULARI
CEVAP ANAHTARI**

(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 9. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN

SENARYO 2'YE GÖRE DÜZENLENMİŞTİR.)

1. Aşağıda Ayla Kutlu'nun *Bir Göçmen Kuştu* O adlı romanından bir parça verilmiştir.

Gülhayat, teyzesinin son gününe kadar onun her hizmetini gören Hatice kalfanın oğlu Muttalip'i seviyor. Muttalip, ahırın horantasından olup atlara bakıyor. Ara sıra konuşuyorlar. Göz göze gelmeye çalışıyor, gelince uzun uzun bakışıyorlar. O sıra Emir Bey'le evleneceği, çeyiz hazırlığına ve evin düzenlenmesine başladığı haber veriliyor kendisine. Gülhayat, yanlışlık olduğunu düşünüyor. Kimse konuşmadı, fikrin nedir diye sormadı, olmaz bu, diyor. Ama kendi kendine. Muttalip'le konuşmalı. Mahmut Ağa'dan isterse verir. Kuşku duymuyor. Mahmut Ağa, karısının yeğenini kırmaz. **Bu parçada ağır basan roman tekniği hangisidir, nedeniyle açıklayınız.**

İç çözümleme tekniğidir. Çünkü kahramanın iç dünyası bir yazar tarafından anlatılmaktadır.

2. Edindiğiniz bilgilerden hareketle öz geçmişinizi yazınız. (Yazınız; verilen konu, türün özellikleri, imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Öz Geçmiş Formu	
Kişisel Bilgiler	Adı soyadı :
Doğum yeri ve tarihi :	Medeni durumu : Evli () Bekâr () Diğer ()
Askerlik durumu : Yaptı () Yapmadı () Muaf ()	Sürücü belgesi : Yok () Var () Sınıfı ()
Eğitim Bilgileri	Yer Tarih
İlkokul :	Ortaokul :
Lise :	Üniversite :
Yüksek lisans :	Doktora :
Yabancı dili ve derecesi: Orta () İyi () Çok iyi ()	Bilgisayar bilgisi :
İş Deneyimi	Kurum veya kuruluş adı: Göreve Başlama tarihi/Ayrılma tarihi

Nitelikler, Beceriler	Sertifikaları :
Yapılan projeler :	Ödülleri :
Yayınları :	İlgi alanları :
Kişisel özellikler :	Amaç :
Bilgi alınabilecek kişiler :
Haberleşme adresi :

3. Aşağıda Haldun Taner'in *Keşanlı Ali Destanı* tiyatrosundan bir bölüm verilmiştir.

ZİLHA: (*Hiç istifini bozmadan*) Ne o? İt baytarı gibi ne dolanıyon orda?

ALİ: Hiç, uykum kaçmıştı da biraz. (*Bir manda böğürtüsü.*)

ZİLHA: İyi ya, dolan bakalım. (*Kedi miyavlaması.*)

ALİ: (*Kızgın durur, sahne önüne gelir, seyircilere*) İçim yanıyor be. Zilha'ya açılacağım. Burda manevi laflar söylenecek. Böyle tıs olur mu? (...) Nutkum büsbütün tutuluyor. (*Kulise*) Hani ağustos böcekleri, hani bülbül sesi? Şöyle tatlı bir dem çektir bir yol, alırım paçanı aşağı. (*Bülbül sesi.*) (*Orkestra*) Sen de içli bir zurna taksimi döktür arkadaşım. (*Dediği yapılır.*) (*Işık kulübesine*) Mavi ışık ver babalık. Ay maytabı. (*Mavi ışık*) Ha şöyle...

ZİLHA: (*Miyavlayan kedi yavrusunu eğilip alarak ve okşayarak*) Gel pisi pisi. Gel çocuğum, gel bana sen...

ALİ: (*Aşırı duygulu bir sesle*) Geldiğimden beri uyku girmiyor gözüme...

ZİLHA: (*Kedi ile oynayarak*) Ne oldum delisi oldun, ondandır.

ALİ: Zilha, benlen böyle konuşma.

Bu parçada kahramanın yaşadığı çatışmayı yazarak açıklayınız.

Ali, Zilha'ya olan duygularını açmak için bir çıkmazdadır. Uyuyamıyor ve iç yangınıyla rahat edemiyordur.

4. Bursalıdır. Vezirlerin bilginlerinden, şairlerin bilgililerindendir. Halk arasında Veliyüddin oğlu sanıyla tanınmış, özellikle de yüce bir soyla övülmüştür. Babaları merhum Sultan Murat'a kazasker oldu. Kendisi de Sultan Mehmet'in hocası iken eşsiz bir şanla vezir olup yüksek iltifatlarına mazhar düşmüşlerdir. Söz nazmı cevherinde mahir bir usta, bilim ve şiir meselelerinde hâkim biri idi. Nükte dolu beyitleri söz ve mana bakımından son derece sağlam, kaside konusunda herkesin oy birliği ile hakkını teslim ettiği biri idi. Hatta Osmanlı aydınları bu Farsça beyti, Osmanlı şairlerinin ileri gelenleri hakkında şu şekilde değiştirip okurlar:

"Şiirde Âhî'nin yakıcılığı, Ahmed Paşa'nın sözleri,
Kemal'in hayalleri ile Necati'nin nazıklığı ön plandadır."

Bu metinde geçen "Söz nazmı cevherinde mahir bir usta, bilim ve şiir meselelerinde hâkim biri idi.

Nükte dolu beyitleri söz ve mana bakımından son derece sağlam, kaside konusunda herkesin oy birliği ile hakkını teslim ettiği biri idi." **okuyucuda nasıl bir izlenim uyandırmayı amaçlamaktadır?**

Sanatçının yaşadığı çağda hem bilimde yeterli bir donanıma sahip olduğu hem de sanatta usta olduğu izlenimi verilmeye çalışılmıştır. Ayrıca sanatta hangi alanda daha yetenekli olduğu da vurgulanmıştır.

5. Aşağıda verilen eserlerin karşılıklarına sanatçıları yazınız.

Şikâyetname: Fuzuli

Ziya'ya Mektuplar: Cahit Sıtkı Tarancı

Kardeş Mektupları: Bedri Rahmi Eyüboğlu

6. Sinemadan çıkmadan yağmur başlamış. Ne yapacağım? Kötü sözler sarf ettim. Canım bir yürümek istiyor. Şoförün biri: "Atikali, Atikali!" diye bağırdı. Gider miyim Atikali'ye gecenin bu saatinde, giderim. Atladım şoförün yanına. Dere tepe düz gittik.

Bu parçadaki fiilleri bulup fiillerin cümledeki işlevini belirleyiniz.

başlamış: Duyulan geçmiş zaman – durum fiili
yapacağım: Gelecek zaman – kılış fiili
sarf ettim: Görülen geçmiş zaman – kılış fiili
istiyor: Şimdiki zaman – kılış fiili
bağırdı: Görülen geçmiş zaman – durum fiili
Gider miyim: Geniş zaman – durum fiili
giderim: Geniş zaman – durum fiili
Atladım: Görülen geçmiş zaman – durum fiili
gittik: Görülen geçmiş zaman – durum fiili

7. "Hayata başladığımızda herbimize bir blok mermer verilir. Onun yanında heykel yaparken kullanılan aletlerde verilir. Onu ya el değmemiş durumda arkamızda sürükleriz ya çakıl gibi parçalara ayırırız yada görkemli bir biçime sokarız." Bu sözler, *martı* kitabının yazarı Richard Bach'a ait. Yazarın görüşlerine ben de tam olarak katılıyorum ve bize bahş edilen bu hayat ta görkemli bir eser bırakabilmek için çaba sarfediyorum.

Bu parçada geçen yazım yanlışlarını bularak doğrusunu aşağıdaki boşluğa yazınız.

YANLIŞ

herbirimize
aletlerde
yada
martı
bahş edilen
hayat ta
sarfediyorum

DOĞRU

her birimize
aletler de
ya da
Martı
bahşedilen
hayatta
sarf ediyorum

8. Barışı tüm dünyaya nasıl hâkim kılabiliriz () Cevabı basit () Dostluğu () kardeşliği ve beraberliği insanlara aşıl原因arak bunu başarabiliriz ()

Bu parçada ayrıca belirtilen yerlere sırasıyla noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

Cevap (?) (:) (,) (.)